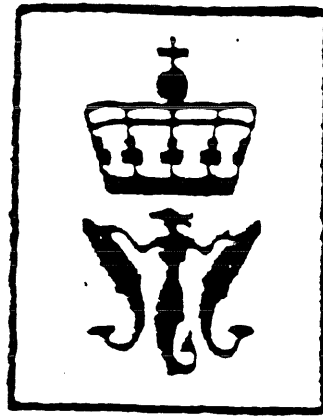

052

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

- 1 NOV. 1996

ÅRSMELDING

FOR

1995

FRA

FISKERIRETTLEDEREN

I

VIKNA, NÆRØY OG LEKA

2546/6 3656

FORORD

Årsmeldingen er basert på opplysninger fra næringen selv. Noen data er innhentet fra ferdig utarbeidet materiale og noe har vi innhentet selv ved å kontakte næringsutøverne i Vikna, Nærøy og Leka.

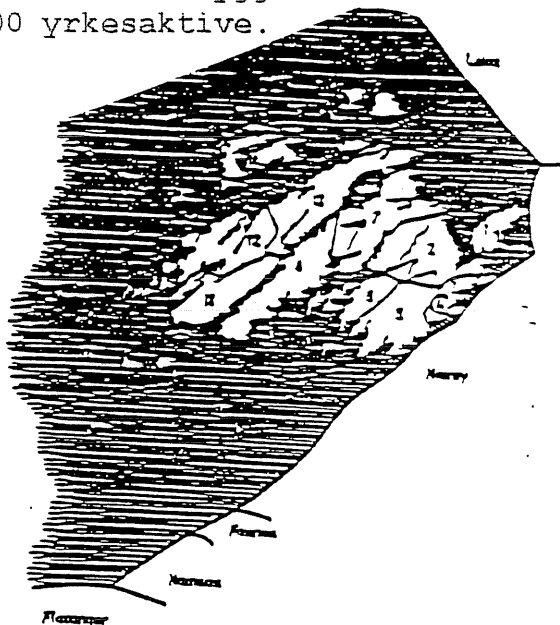
Oppdrettskonsulent Tore Wiik har stått for utarbeidelsen av kapittel 5 om akvakultur.
Arris Todal har stått for utarbeidelse av fartøystatistikkene.

VIKNA KOMMUNE:

Vikna kommune er en kystkommune med et total areal 317,3 km.

Kommunen består av 4.586 øyer av varierende størrelse og en total kystlinje på 1.260 km.

PR. 31.12.95 var det 3.783 innbyggere i kommunen. Av disse var det vel 1.300 yrkesaktive.

NÆRØY KOMMUNE:

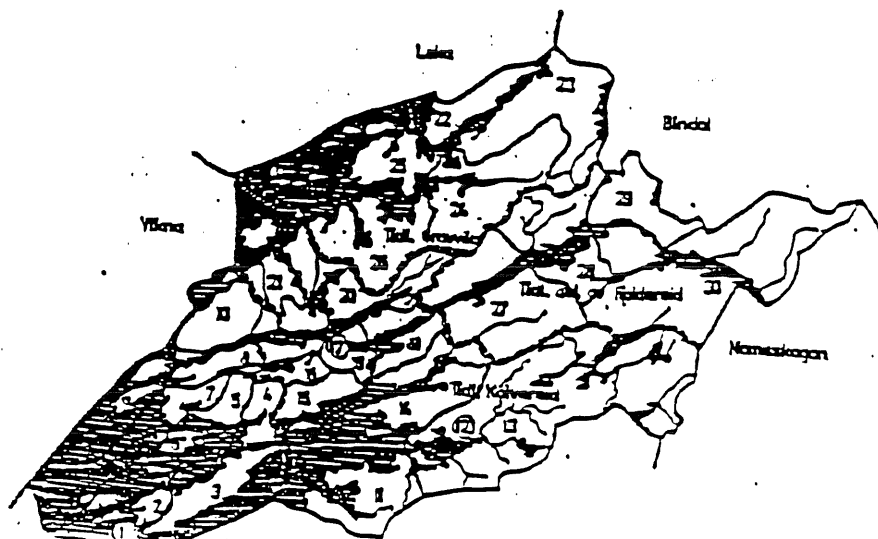
Nærøy kommune er den største i utstrekning av de tre kommunene

som utgjør tjensteddistriktet. Det totale areal i kommunen er 1.072,3 km.

Arealet omfatter både øyer og fastland.

Kommunen har en kystlinje på 434 km, hvorav 368 km kystlinje på øyene. Det er 1.146 øyer i kommunen.

PR. 31.12.95 var det 5.443 innbyggere i kommunen. Av disse var det ca. 2.400 yrkesaktive.

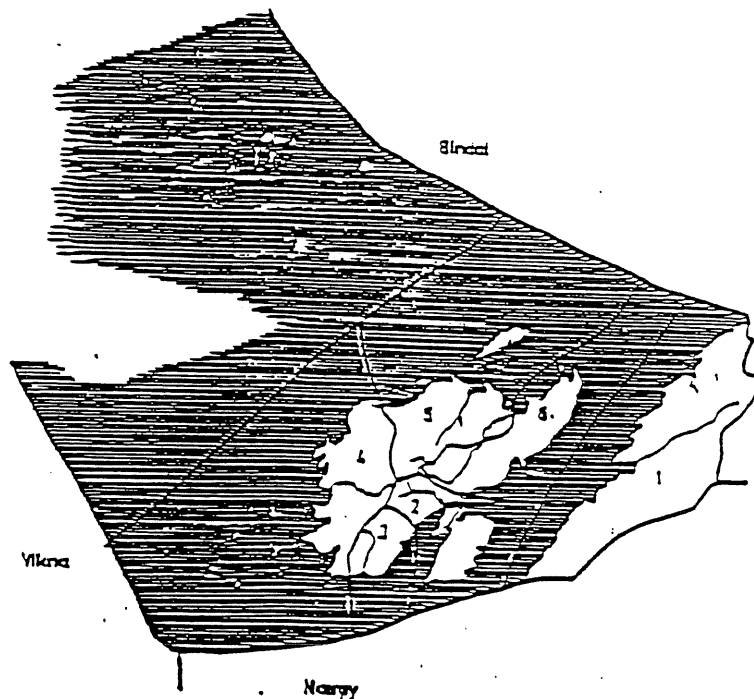
LEKA KOMMUNE:

Leka kommune er den minste av de tre kommunene i tjenstedistriktet. Kommunen har et samlet areal på 107,4 km.

Arealet omfatter både øyer og fastland.

Kommunen har en kystlinje på 226 km. Det er 426 øyer i kommunen.

PR. 31.12.95 var det 797 innbyggere i kommunen. Av disse er det om lag 390 yrkesaktive.

1. RETTLEDNINGSTJENESTEN - VIRKSOMHET OG FUNKSJON.

1.1 Fiskerirettlederkontoret.

Fiskerirettlederkontoret ligger i Rørvik, som er administrasjonssenteret i Vikna kommune.

Kontoret ble opprettet i 1973 i Rørvik. Men allerede i 1969 ble det opprettet kontor for Fiskerirådgiveren for Flatanger, Leka, Nærøy og Vikna, med kontorsted Rørvik. Fiskerirådgiveren var leder av dette kontoret.

Denne kommunale og fylkeskommunale tjenesten ble finansiert av Nord-Trøndelag fylke og de fire nevnte kommunene.

Administrativt var stillingen underlagt Fiskerikon-sulenten for Trøndelag som hadde kontor i Trondheim.

I 1973 ble den statlige rettledningstjenesten etablert og stillingen fikk benevnelsen fiskeri-rettleder. Rettledningstjenesten i Trøndelag ble fra da av administrert av Fiskerisjefen i Trøndelag som har kontor i Trondheim.

I 1973 ble det ansatt kontorassistent i halv stilling. Denne stillingen ble omgjort til heltidsstilling i 1977.

I 1981 ble rettledningstjenesten i sin helhet statsfinansiert.

I 1983 ble det opprettet ny stilling som oppdrettskonsulent for Nord-Trøndelag. Den første tiden var stillingen lokalisert til Fiskerisjefens kontor i Trondheim, men i 1984 ble oppdrettskonsulenten plassert i Rørvik og fikk tildelt kontor plass ved Fiskerirettlederens kontor. Administrativt er denne stillingen underlagt Fiskerisjefen i Trøndelag.

Fiskerirettlederen er leder av fiskerikontoret i Rørvik.

Kontoret ble flyttet inn i nyere og bedre kontorlokaler i "Hansvikbrygga" den 1. april 1993.

Av maskinelt utstyr ved kontoret kan en nevne: 3 PC-maskiner - to av disse var nye i 1993. To av skriverne

var også nyanskaffet i 1993. To elektriske skrivemaskiner, tre regnemaskiner (kalkulatorer) og en kopieringsmaskin.

Det ble anskaffet ny kopieringsmaskin på leiebasis medio mars 1993.

Møblering ved kontoret er for tre ansatte og møteplass for 6 personer.

1.2 Personalet.

Ved kontoret er det fiskerirettleder og kontorfullmektig, samt oppdrettskonsulent. Oppdrettskonsulenten er direkte underlagt Fiskerisjefen.

Kontorfullmektig har vært ansatt ved kontoret siden 1973.

Fiskerirettlederen har vært ansatt siden 1975.

Oppdrettskonsulenten var tidligere plassert ved Fiskerisjefen i Trondheim, men ble stasjonert i Rørvik den 1. juli 1984.

Det ble skifte i denne stillingen 1.1.86.

1.3 Korrespondanse.

I 1995 var det journalført 791 utgående brev og 725 inngående. I tillegg kommer diverse rundskriv og informasjon som ikke journalføres.

1.4 Møtevirksomhet/viktige prosjekter.

- Etatskonferanse på Frøya 1. til 3.2.
- Fiskerikonferanse ved Høgskolesenteret i Bodø, 27.2-2.3.
- Havneseminar i Namsos
- Verneombudskonferanse i Fiskeridirektoratet 3.5. og 4.5.
- Oppdrettsmessa 1995, 10. til 12.8.
- Førkontroll i tidsrommet 13.12. til 22.12.

1.5 Deltakelse i utvalg, nemnder og råd.

- Deltagelse som styremedlem i styremøtene i Vikna byggutleie.

1.6 Tjenestereiser utenfor tjenestedistriktet - regionen.

Fiskeridirektoratet i Bergen 10.4-13.4.
Steinkjer 1.2.-3.2., 4.5., 25.8, 4.10.
Bjørangan 23.3.
Jektvolden 28.-29.6.
Trondheim 11.8.-13.8.

1.7 Fiskerinemndene.

1.7 a) Fiskerinemnda i Vikna:

Nils Martin Williksen, 7900 Rørvik - leder
Kåre Tjønnsø, 7924 Austafjord - nestleder
Ole Morten Fjukstad, 7924 Austafjord - medlem
Nella Thorsen, 7900 Rørvik - medlem
Paul Johansen, 7924 Austafjord - medlem

Vararepresentanter:

Bernt Ulsund, 7900 Rørvik
Tor Horsfjord, 7900 Rørvik
Kristoffer Williksen, 7900 Rørvik
Terje Larsen, 7900 Rørvik
Harald Nygård, 7900 Rørvik
Gulla Settnøy, 7924 Austafjord
Aksel Engstad, 7900 Rørvik

1.7 b) Fiskerinemnda i Nærøy og Leka:

Arne Bakken, leder, 7990 Naustbukta
Guri Urdshals, medlem, 7970 Kolvereid
Inga Dille, medlem, 7950 Abelvær
Tormod Haugan, medlem, 7950 Abelvær
Brynjar Breivik, medlem, 7970 Kolvereid
Willy Hansen, medlem, 7994 Leka
Ståle Haug, medlem, 7994 Leka

Varamedlemmer:

Arnfinn Arnøy, 7954 Indre Nærøy
Roger Eiternes, 7990 Naustbukta
Eli Nakling Edvardsen, 7954 Indre Nærøy
Ann Kristin Blikø, 7970 Kolvereid
Roger Blikø, 7970 Kolvereid

1.7.1 Fiskarbankens takstnemnder:

1.7.1 a) Fiskarbankens takstnemnd i Vikna

Nils Martin Williksen, leder, 7900 Rørvik
Jarlstein Hatland, 7900 Rørvik
Paul Johansen, 7924 Austafjord

Varamedlemmer:

Sigmund Myhre, 7900 Rørvik
Øyvind Ofstad, 7900 Rørvik
Steiner Kvalø, 7900 Rørvik

1.7.1 b) Fiskarbankens takstnemnd i Nærøy:

Arne Bakken, formann, 7990 Naustbukta
Herman Holthe, Måneset 7970 Kolvereid
Brynjar Breivik, Måneset, 7970 Kolvereid

Varamedlemmer:

Arnold Båfjord, 7970 Kolvereid
Gunnar Løvmo, 7950 Abelvær
Björg Bakke, Eidshaug, 7940 Ottersøy

1.7.1 c) Fiskarbankens takstnemnd i Leka

Steinar Pedersen, Gutvik 7994 Leka
Jostein Reppen, 7994 Leka
Ståle Haug, 7994

Varamedlemmer:

Harald Bjørknes, Gutvik, 7994 Leka
Ronald Pettersen, 7994 Leka
Lillian Sørli, 7994 Leka

Takstnemndene skal foreta takst av fiskebåter som belånes i Statens Fiskarbank, etter begjæring fra båteierne. Det samme gjelder m.t.p. ferdigattester ved motorskifte, anskaffelse av utstyr, m.m.

1.8 Møtevirksomheten i fiskerinemndene:

I 1995 ble det holdt færre møter og behandlet færre saker i fiskerinemndsmøtene enn tidligere. Dette av budsjettmessige årsaker.

1.8 a) Møtevirksomheten i Vikna fiskerinemnd.

I 1995 ble det i Vikna fiskerinemnd holdt 3 møter med en samlet møtetid på 7,5 timer, hvor det ble behandlet 16 saker i møtene.

1.8 b) Møtevirksomheten i Nærøy og Leka fiskerinemnd.

I 1995 ble det i Nærøy og Leka fiskerinemnd holdt 4 møter med en samlet møtetid på 12 timer, hvor det ble behandlet 24 saker i møtene. I tillegg behandler formannen en rekke saker utenom møtene i samråd med de øvrige nemndsmedlemmene.

1.9 Viktige fiskerinemndssaker.

1.9 a) Vikna fiskerinemnd.

- * Søknader til Statens Fiskarbank - finansiering av fiskebåt.
- * Garantiløstkrav.
- * Søknader om tildeling av laksvall i Sør-Gjeslingan m.fl.
- * Lover og forskrifter.
- * Notat om Små- og storskøyteprogrammet.
- * Havneprioritering.
- * Søknader om konsesjon for oppdrett av kamskjell.
- * Søknad om omdisponering av lokalitet for torskeoppdrett til oppdrett av laks og sjøaure.
- * Fiskermanntallet 1996.
- * Klager på fiskermanntallet for 1996.

1.9 b) Nærøy og Leka fiskerinemnd.

- * Søknader til Statens Fiskarbank - finansiering av fiskebåt.
- * Etableringer av flytebrygger - uttalelse.
- * Søknader om kloakkutslipp fra boligfelt - uttalelse.
- * Utarbeidelse av nye forskrifter for Små- og Storskøytelån - Nærøy kommune.

- * Søknader om byttelokaliteter i Nærøy kommune.
- * Reguleringsplan for Val landbruksskole.
- * Fiskermanntallet for 1996.
- * Klager på fiskermanntallet for 1996.
- * Søknad om omdisponering av kai- og lageranlegg samt bygging av molo til oppdrettsformål.
- * Erverv av kai og opparbeidelse av bakareal.
- * Søknad om ervervstillatelser for konsesjonspliktige fiskebåter.
- * Reguleringsplan.
- * Kalksteinutvinning i Oppløyfjorden.
- * Søknader om distriktslån til anskaffelse av fiskebåt.
- * Uttalelser til ulovlig plasserte fiskeoppdrettsanlegg.
- * Uttalelse til søknader om utvidelse av settefiskkapasiteten.
- * Uttalelser til etablering av flytekaier i fiskerihavner.
- * Søknader om konsesjon for oppdrett av kamskjell.

1.10 Administrativ erfaring med tjenesten.

I Nærøy og Leka holdes fiskerinemndsmøtene fortrinnsvis på kveldstid for at medlemmene skal kunne drive fiske og ikke gå glipp av driftstid.

Fiskerirettleder og oppdrettskonsulent er tatt med i arbeidet med revidering av kystzoneplanene i distriktet. Erfaringene med bruken av planene har vist at mye har skjedd siden planene ble vedtatt og at det er på høy tid med en revisjon.

I Vikna er også arbeid igang med rullering av arealdelen for fiske og akvakultur i Kommuneplanen - sjødelen. Men dette arbeidet er ikke kommet så langt som i Nærøy.

2 SYSSELSETTING I FISKERINÆRINGEN.

2.1 a) Fiskermanntallet i Vikna.

År	Blad	Fiskere fordelt etter aldersgrupper							Total	Gj.sn
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-60	60-69	70+		
1994	Bl.A	1	3	1	4	4	11	24	48	64
	Bl.B	8	76	35	35	32	21	2	209	37
1995	Bl.A	0	1	1	4	5	9	28	48	64
	Bl.B	4	54	33	28	34	20	0	173	39

2.1 b) Fiskermanntallet i Nærøy.

År	Blad	Fiskere fordelt etter aldersgrupper							Total	Gj.sn
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+		
1994	Bl.A	0	5	0	3	7	18	22	55	63
	Bl.B	5	31	7	14	15	11	0	83	38
1995	Bl.A	0	1	0	3	7	17	22	50	64
	Bl.B	4	28	7	16	14	9	0	78	39

2.1 c) Fiskermanntallet i Leka.

År	Blad	Fiskere fordelt etter aldersgrupper							Total	Gj.sn
		15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+		
1994	Bl.A	0	1	0	0	1	1	5	8	63
	Bl.B	2	7	2	3	7	2	0	23	39
1995	Bl.A	0	0	0	0	0	3	2	5	68
	Bl.B	0	6	4	2	6	4	0	22	39

Kilde: Fiskermanntallene.

I Vikna har antall manntallsførte fiskere hatt forholdsvis stor nedgang. Første året med nedgang var i 1994 og det ser ut som om denne nedgangen fortsetter i 1995. Reduksjonen har vært på hele 36 personer i Vikna, alle på blad B. Gjennomsnittsalderen har i 1995 gått opp fra 37 til 39 år.

For å finne årsaken til nedgangen har jeg gått nærmere inn i tallmaterialet og funnet ut at 23 personer har gått over i annet arbeid, mens noen få ikke har oppnådd tilstrekkelig fiskeinntekt for å stå på blad B i fiskermanntallet.

I Nærøy var det en nedgang på 5 personer på blad B og det samsvarer med det antallet som har gått over i annen virksomhet. Gjennomsnittsalderen har økt med ett år.

I Leka er det en nedgang på en person på blad B og gjennomsnittsalderen er den samme som foregående år, 39 år.

2.2 Sysselsatte i foredlingsleddet i Vikna, Nærøy og Leka - 1995.

Tabell 2.2 viser sysselsettingen i mottaks- og foredlingsbedriftene i Vikna, Nærøy og Leka.

Tabell 2.2

Heltidsansatte			Deltidsansatte			
Kommune:	Kv	M	Årsverk	Kv	M	Årsverk
Vikna:	24	76	100	5	3	5
Nærøy:	32	28	60	39	28	55,25
Leka:	0	0	0	1	0	0,25
Totalt	56	104	160	35	28	60,50

Kilde: Kontakt med hver bedrift i regionen.

• Merknader til tabellen:

I Vikna har det vært en økning på 3 heltidsansatte kvinner og 5 menn, tilsammen en økning på 8 heltidsarbeidsplasser.

I Nærøy har det vært en formidabel økning i antall heltidsansatte i fiskeindustrien, fra 21 i 1994 til 60 i 1995. Antall deltidsansatte har i samme tidsrom økt med tilsammen 34 årsverk og utgjør 39 kvinner og 28 menn.

I Leka kommune går driften av mottaksstasjonen i Gutvik fortsatt meget bra og er et godt tilbud til fiskere som driver for Leka og Sklinna.

2.3 Sysselsatte i skipsbyggerier og mekaniske verksteder.

I Vikna var det 3 mekaniske verksteder som yter service til fiskeflåten, tilvirkingsanleggene og oppdrettsanleggene:

Båt og motorservice A/S, Austafjord
Lyngnesslipen A/S, Austafjord
Skauge & Sønner AS, Rørvik
Williksen snekkerverksted, Rørvik
Rørvik Marina AS, Rørvik

I Nærøy er følgende bedrifter beskjeftiget med å yte service til fiskeflåten:

Sverre Henriksen Båtbyggeri A/S, Måneset
 Kåre Holthe & Sønner A/S, båtbyggeri, Måneset
 Solnes Båt AS, Ottersøy
 Nærøy Verft A/S, Abelvær
 Moen Slip & Mekanisk Verksted, Kolvereid

Tabell 2.3 Sysselsatte i skips - verkstedindustrien.

Heltidsansatte				Deltidsansatte		
Kommune	Kvinner	Menn	Årsverk	Kvinner	Menn	Årsverk
Vikna	1	34	35	2	2	2
Nærøy	2	74	76	4	0	2
Leka	0	0	0	0	0	0
Totalt	3	108	111	6	2	4

Kilde: Kontakt med hver bedrift i regionen.

Fra 1994 til 1995 har antall ansatte i verkstedsindustrien økt. I Vikna har økningen vært 25 årsverk på heltid. Men det skal her skytes til at det er tatt med flere bedrifter enn de som driver med bare båtbygging. Også de som produserer for oppdrettsnæringen og fiskeindustrien er tatt med i tabell 2.3.

I Nærøy har det vært en nedgang på 6 årsverk, noe som skyldes naturlige svingninger.

2.4 Sysselsatte i redskapsindustrien

I regionen finnes det en redskapsprodusent - Refa Rørvik A/S. Fabrikken produserer redskaper for fiskeri- og akvakulturnæringen.

Bedriften har et marked som strekker seg fra Helgeland til Sør- Trøndelag.

Tabell 2.4 Sysselsatte i redskapsindustrien.

Heltidsansatte			Deltidsansatte	
	Antall	Årsverk	Antall	Årsverk
Kvinner	4	4	0	0
Menn	11	11	1	0,5
Totalt	15	15	1	0,5

Kilde: Kontakt med bedriftene i regionen.

Det har vært en nedgang på 3 årsverk heltidsansatte i redskapsindustrien fra 1994 til 1995.

2.5 Sysselsetting innen oppdrettsnæringen.

Oppdrettsnæringen er en ung næring her på kysten. Den har befestet sin stilling som kystnæring og sammen med fiskerinæringen forøvrig, har den stor betydning for næringsliv og bosetting på kysten.

Tabell 2.5 Sysselsettingen i oppdrettsnæringen.

Kommune	1994	1995	Timeverk 1995
Vikna	70	72	110.000
Nærøy	125	142	200.000
Leka	17	20	24.000
Sum	212	234	334.000

Kilde: Oppdrettskonsulenten i Nord-Trøndelag.

Fiskeri - og akvakultur er basisnæringer. For hver arbeidsplass i disse næringene skapes det om lag 3 til 4 lokale arbeidsplasser.

2.6 Lokale arbeidsplasser/avledet virksomhet.

Redskapsindustri og verkstedindustrien er nevnt, men det finnes en rekke andre bedrifter i regionen som er mer eller mindre avhengig av utviklingen i fiskeri- og akvakulturnæringen:

Oljeforhandlere med servicetilbud, rengjøring av tanker m.m.

Dagligvareforretninger som leverer proviant mv.

Elektroforhandlere, herunder nevnt Arne Dahl Olsen, Rørvik.

Skipshandlere, herunder Johan Kr. Holand, Rørvik.

Regnskapskontorer, herunder nevnes Brekk & Olsvik, Rørvik.

Harald Holand, Rørvik, Consis A/S, Rørvik, Harald Gåsvær, Rørvik, Ramstadlandet Regnskapskontor A/S, Austafjord,

Gudmund Sandnes, Ottersøy, Rebus A/S, Kolvereid,

Iversen & Iversen A/S, Kolvereid, Leka Regnskapskontor v/ Jan Sandnes, Leka.

3 FISKEFLÅTEN OG FISKERIENE.

Fiskerirettlederen i Vikna, Nærøy og Leka er Merkelovens tilsynsmann i Vikna, Nærøy og Leka. Etter gjennomgang av merkeregisteret har en kommet fram til følgende oversikt over fartøy etter størrelse og alder for de tre kommunene pr.31.12.95:

3.1 a) Merkeregisteret for Vikna.

Lengde i m	Før 1929	1930 1939	1940 1949	1950 1959	1960 1969	1970 1974	1975 1979	Etter 1979	Uopp gitt	Sum
0,0-4,9	0	0	0	0	3	0	4	4	1	12
5,0-9,9	1	2	0	15	21	20	25	58	3	145
10-14,9	4	2	2	1	5	2	5	19	0	40
15-19,9	0	0	0	1	3	1	0	3	0	8
20-29,9	0	0	0	1	2	0	1	0	0	4
Over 30	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2
Sum	5	4	3	18	34	23	35	85	4	211

Kilde: Merkeregisteret for Vikna kommune.

3.1 b)Merkeregisteret for Nærøy.

Lengde i m	Før 1929	1930 1939	1940 1949	1950 1959	1960 1969	1970 1974	1975 1979	Etter 1979	Uopp gitt	Sum
0-4,9	0	0	0	0	0	0	2	1	4	7
5-9,9	0	2	0	8	21	8	7	18	3	67
10-14,9	0	3	4	1	2	0	1	6	0	17
15-19,9	0	0	1	0	1	1	0	0	0	3
20-29,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Over 30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	0	5	5	9	24	9	10	25	7	94

Kilde: Merkeregisteret for Nærøy.

3.1 c)Merkeregisteret for Leka.

Lengde i m	Før 1929	1930 1939	1940 1949	1950 1959	1960 1969	1970 1974	1975 1979	Etter 1979	Uopp gitt	Sum
0-4,9	0	0	0	0	0	0	1	1	2	4
5-9,9	0	0	0	0	7	0	2	5	2	16
10-14,9	0	1	3	0	0	2	0	2	0	8
15-19,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-29,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Over 30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	0	1	3	0	7	2	3	8	4	28

Kilde: Merkeregisteret for Leka.

I Vikna har det vært en nedgang i antall merkeregistrerte fiskebåter på totalt 18 båter. Nedgangen fordeler seg jevnt over fartøystørrelsen under 15 meter.

I Nærøy er det en nedgang på 11 merkeregistrerte fiskebåter under 15 meter.

I Leka er det en nedgang på 2 båter under 15 meter.

Felles for alle tre kommunene er at største nedgangen har kommet i gruppen under 10 meter.

3.2 Konsesjonsbildet.

Det er få konsesjonspliktige fiskebåter i regionen. I tabell 3.2 nedenfor vises en oversikt over konsesjonspliktige fiskebåter regionen.

Tabell 3.2 Konsesjoner i fiskeriene.

Kommune	Reke-trål	Indust-ritrål	Vassild-trål	Lodde-trål	Nordsj-trål	Kolmul-trål	Ring-not
Vikna	1	1	5	3	1	1	1

Kilde: Oppgaver fra Fiskeridirektoratet.

Tabell 3.3 Farøykvoter for torsk fordeler seg slik kommunevis i regionen i 1995:

Kommune	Antall fartøykvoter for torsk
Vikna	61
Nærøy	20
Leka	5
Totalt for regionen	86

Kilde: Oppgaver fra Fiskeridirektoratet.

Det var ingen endringer i det totale antallet fartøykvoter i regionen. Antallet har økt med en i Vikna og dette gjelder et fartøy som ble solgt fra Nærøy til Vikna.

FOREDLINGSLEDDET.

4.1 Mottaks- og foredlingsanlegg.

I tabell 4.1 er det vist en oversikt over type av tilvirkingsanlegg.

Tabell 4.1 Mottaks- og foredlingsanlegg.

Kommune	Konv.anl. m/frysel.	Mottaks- stasjoner	Hermetikk fabrikker	Egnesta- sjoner	Fiskemat- kjøkken
Vikna	3	3	0	2	1
Nærøy	0	1	1	0	1
Leka	0	1	0	1	0

På Vikna er det tre tilvirkingsanlegg som holder høy standard, fordelt på to eiere. Ved AS Rørvik Fisk & Fiskmatforretning er det bygget trandamperi. Anleggene har variert produksjon som gjør at de betjener fiskerne i regionen som også driver etter et variert driftsopplegg.

Av mottaksstasjonene holder anleggene i Vansøyvågen og Ramstadlandet høy standard.

Etter at mottaksanlegget i Nordøyan har vært ute av drift i noen år, er det nå modernisert og tatt i bruk som mottaksanlegg for fisk igjen. Det er firma Nils Williksen AS som står for driften i Nordøyan og AS Rørvik Fisk & Fiskmatforretning eier og driver mottaksanlegget i Vansøyvågen.

I Nærøy var Brandtzæg Canning AS igang med laksehermetikkproduksjon og Namdal Salmon AS utvidet sin del av lakseproduksjonen.

4.2 Råstofftilgangen.

Inkludert i kvantumet i tabell 4.2, nedenfor, er det ilandbrakt følgende kvanta fisk ved mottaksstasjonene i Nærøy og Leka:

<u>Anlegg</u>	<u>Kvantum (kg):</u>
Gutvik:	142.000
Måneset:	204.000

Kilde: Kontakt med AS Rørvik Fisk & Fiskmatforretning.

Tabell 4.2 Råstofftilgangen på bunnfisk i regionen.

Fiskeslag	Vekt i 1000 kg	Førstehandsverdi i 1.000 kroner
Torsk	2.196	24.438
Pigghå	527	2.250
Sei	671	3.700
Hyse	110	910
Lange	118	1.397
Brosme	68	546
Vassild	2.281	6.868
Breiflabb	40	152
Kveite	12	412
Uer	379	2.050
Skolest/isgalt	129	405
Reker	11	206
Krabbe	134	589
Lyr	88	698
Lysing	31	684
Annet	1.520	22.425
Sum	8.315	68.030

Kilde: Råfiskstatistikk fra Norges Råfisklag.

Grafisk framstilling av ilandbrakt kvanta bunnfisk vises i fig. 4.1.

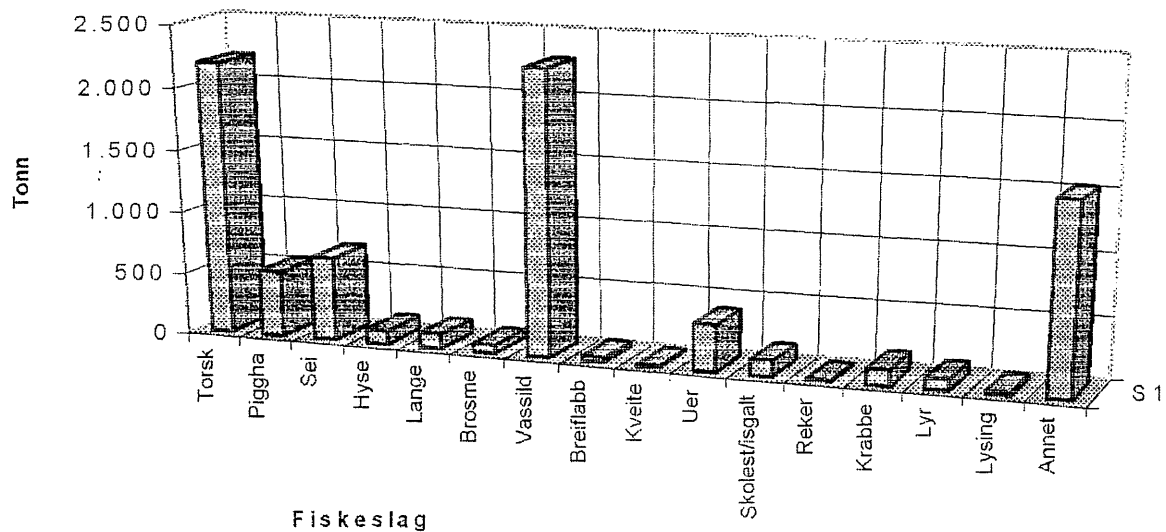

Fig. 4.1 Grafisk oversikt over landet bunnfisk i regionen.

Tabell 4.3 Pelagisk fisk som ble ilandført i regionen i 1995.

Kommune	Sild- og brisling		Makrell og lodde		Annet	
	Mengde i 1000 kg	Verdi i 1000 kr.	Mengde i 1000 kg	Verdi i 1000 kr.	Mengde i 1000 kg	Verdi i 1000 kr.
Vikna	1.473	2.167	2	5	3.760	13.956
Nærøy	0	0	0	0	8	384
Leka	0	0	0	0	1	8

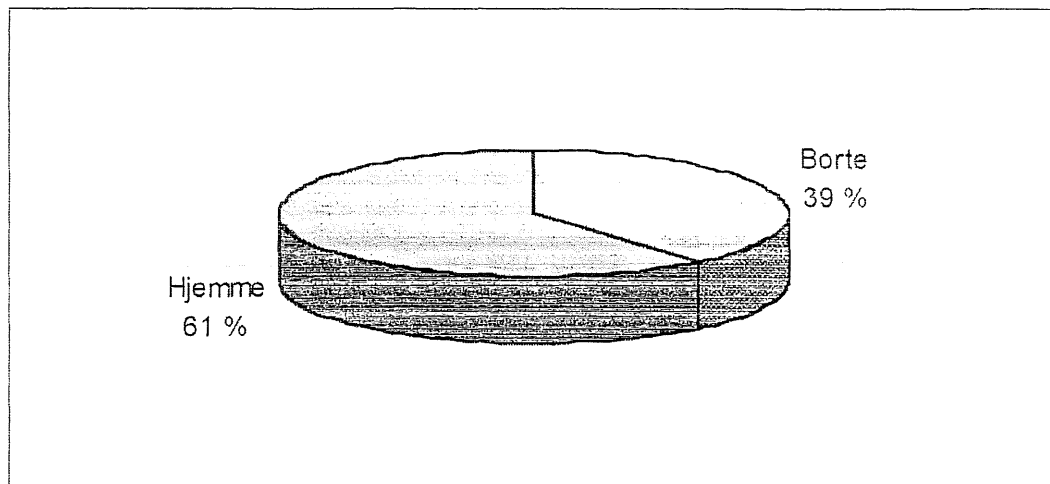
Kilde: Fangstoversikt fra Fiskeridirektoratet 1995.

Tabell 4.4 Kystfiskeflåtens leveringer utenom Vikna, Nærøy og Leka i 1995.

Fartøys størrelse	Ant. fartøyer	Torskearta fisk		Sild og brisling		Annet		Totalt	
		Kvant	Verdi	Kvant	Verdi	Kvant	Verdi	Kvanta	Verdi
0-7,9	38	60	364	0	0	7	62	67	426
8-12,9	50	1.033	7.504	588	767	165	925	1.786	9.196
13-24,9	30	1.844	14.163	4.019	4.336	0	0	5.863	18.499
25-39,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	118	2.937	22.031	4.607	5.103	172	987	7.716	28.121

Tabell 4.4 viser leveringer av bunnfisk og pelagisk fisk utenfor hjemkommunen. Det har vært fisket mer utenom hjemkommunene i 1995 enn året før. Det er spesielt torske- og sildefisket som har økt og levert andre steder av hjemmeflåten. Økningen i verdi var på omkring 15 mill. kroner.

Fig. 4.2 Viser en sammenligning mellom kvanta levert i hjemkommunene i forhold til fiske i andre regioner:

Kilde: Oppgaver fra Fiskeridirektoratet, Bergen.

Sammenlignet med 1994 er det i 1995 levert adskillig mer fisk, sild og brisling andre steder utenom hjemmeregionen.

Etter min mening gir dette et godt bilde av hvilken verdiskapning fiskeflåten i regionen representerer, uansett hvor fisket foregår og landinger skjer.

5. FISKEOPPDRETT / AKVAKULTUR.

5.1 Lakseoppdrett

I 1995 var det 32 laksekonsesjoner i Ytre-Namdalen. Nærøy kommune er den største oppdrettskommunen i Nord-Trøndelag med 15 laksekonsesjoner, Vikna den nest største med 10 og Leka kommune har 7 konsesjoner.

Tabell 5.1 viser en oversikt over antall anlegg og produksjonsvolum fordelt kommunevis:

Tabell 5.1 Antall oppdrettsanlegg for laks og ørret og prod. vol. pr. kommune.

Kommune	Antall 1994	Antall 1995	Volum (m ³) 1994	Volum (m ³) 1995
Vikna	10	10	120.000	120.000
Nærøy	15	15	176.000	176.000
Leka	7	7	84.000	84.000
Sum	32	32	380.000	380.000

Oppdrettsvolumet og antall konsesjoner er det samme i 1995 som i 1994. Alle de kommersielle anleggene har nå 12.000 m³. Av de 32 konsesjonene i distriktet er det en undervisningskonsesjon (Val Landbruksskole - 12000 m³) og en stamfiskkonsesjon (8.000 m³) begge i Nærøy kommune.

I motsetning til i 1994 da 4 konsesjoner ikke var i drift, var alle konsesjoner i drift i 1995.

Salget av laks og ørret økte noe i Nærøy, Vikna og Leka fra -94 til -95. Førstehåndsverdien gikk derimot noe tilbake da det ble et kraftig prisfall på laks i siste halvdel av -95. Salget av laks fra Ytre-Namdalen økte med 1500 tonn (rund vekt) - mens verdien falt 11 mill kroner fra -94 til -95. Se tabell 5.2.

Tabell 5.2 Salg av laks i 1994 og 1995 i Nærøy, Vikna og Leka (rund vekt) og førstehandsverdi.

Kommune	Salg (tonn)		Førstehandsverdi (mill.kr.)	
	1994	1995	1994	1995
Vikna	2.910	3.339	80.7	78.9
Nærøy	5.057	6.015	147.3	138.7
Leka	677	838	20.3	19.7
Sum	8.644	10.192	248.3	237.3

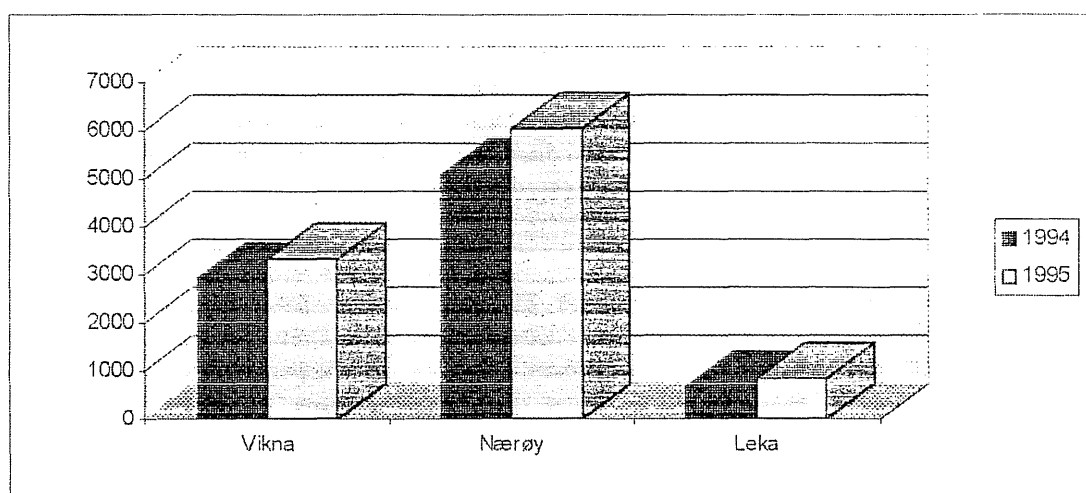

Fig. 5.1 Grafisk oversikt over lakseproduksjonen i distriktet (tonn).

Den fortsatte økningen i salg og produksjonen i Nærøy, Vikna og Leka var en følge av bedre utnyttelse av konsesjonsvolumet og en effektiv produksjon av laks. I de siste åra har det nesten ikke vært dødlighet pga. sykdom og svinnet er redusert til et minimum. Smoltkvalitet, vaksinasjons-status, bedret fôr-kvalitet og gode oppdrettslokaliteter har ført til et sterkt bedret resultat for næringa.

Lønnsomheten i laksenæringa gikk ned i -95 sammenlignet med -94 pga. at prisene falt sterkt på slutten av året. Driftskostnadene gikk også ned i løpet av året og gjorde at 1995 ble et brukbart år for næringa. På grunn av dårlig balanse mellom tilbud og etterspørsel av laks på eksportmarkedene innførte Fiskerimyndighetene i

samarbeid med næringa en fôrstopp på laks på slutten av -95. Dette ble gjort for at biomassen i sjøen ikke skulle vokse så fort og skape en overproduksjons-situasjon i 1996.

Oppdrettsbedriftene i Ytre-Namdalen disponerer fra 1 til 4 konsesjoner og de fleste bedriftene er familie-aksjeselskap. Den sterke konsentrasjonen av eierforholdet i oppdrettsnæringa som har skjedd i resten av Nord-Trøndelag og i Sør-Trøndelag, har det ikke vært grunnlag for i Nærøy, Vikna og Leka.

Distriktets oppdrettsbedrifter har i løpet av -95 styrket nettverksbyggingen og samarbeidet på salg og innkjøpssiden. Stort sett alle matfiskprodusenter er nå knyttet til samarbeidskonstellasjoner/nettverk innen salg/eksport, settefiskproduksjon og slakting/videreforedling av laks. Dette ser ut til å ha styrket bedriftene på kort og lang sikt, og lagt grunnlaget for langsiktige leveringsavtaler av fersk, frossen og videreforedlet laks til Europa og Asia.

Videreforedling av laks og interesse for å satse på videreforedling er sterkt økende i Ytre-Namdalen. Det aller meste av laksen eksporteres fortsatt som fersk og iset i kasser med vekt rundt 25 kg. I 1995 ble det fra Ytre-Namdalen videreforedlet ca. 600 tonn sløyd laks til laksefilet. Dette er en seksdobling av kvantumet fra i fjor. Produksjon og salg av bearbeidede produkter ser ut til å være økende og vil få stor betydning for sysselsettingen i distriktet i årene framover. I Abelvær ble det i 1994 startet opp med produksjon av laksehermetikk i bedriften Brandtzæg Canning. Laksefileen ble levert gjennom Namdal Salmon og pakket/hermetisert hos B.C. Forventningene til lakseproduksjonen i Abelvær er store, og ved full produksjon vil bedriftene gi oppdrettsnæringa i distriktet flere bein å stå på.

Det er kun 2 settefiskanlegg i distriktet - begge i Nærøy kommune.

Det produseres omkring 1,3 mill smolt årlig og 1 mill. av disse selges utenfor Nord-Trøndelag.

Sysselsettingen i matfisk-/settefiskproduksjonen og slakting av laks har gått opp fra 1994 til 1995 (se kapittel 2. Sysselsetting). Årsaken til dette er at flere konsesjoner har kommet i drift og at slaktingen av laks fortsatte å øke det siste året. I tillegg til dette kommer videreforedling registrert under fiskeindustrien.

5.2 Andre former for oppdrett.

Interessen for oppdrett av torsk og skjell er fortsatt liten. Det er nå kun 4 aktive skjellkonsesjoner i Vikna kommune. I Vikna er det imidlertid planer om en større satsing på blåskjell mot 1997 dersom konsesjonsbehandlingen går i orden. Det er også interesse for å prøve ut bunnkultur av kamskjell. Potensielle dyrkere er organisert i et bedriftsutviklingsprosjekt som dekker hele kysten fra Rogaland til Nord-Trøndelag.

I Nærøy og Leka er det ingen som dyrker blåskjell, østers eller kamskjell.

Det har vært noe større interesse for kveite til matfiskproduksjon. Et lakseanlegg har fått tillatelse til å drive samdrift kveite/laks og satte i 1995 ut ca. 5000 stk. kveiter i merd i sjø. I merdteknologi ser det ut til at kveite trives godt, med lav dødlighet og god tilvekst. Utviklingen av kveiteoppdrett har foreløpig vært hindret av en sikker tilgang på yngel/settefisk. Mulighetene for kveiteoppdrett i distriktet er gode dersom det lykkes med økt produksjon av kveiteyngel.

I Vikna kommune ligger ett av de få anleggene for kveiteyngelproduksjon her i landet. Norwegian Halibut AS har anlegg for stamfisk, klekkeri med siloer og basseng utendørs for startfôring med naturlig plankton. Det selges kveiteegg og -yngel fra anlegget. Bedriften var også sentral i Havbeiteprosjektet for torsk i Nord-Trøndelag (PUSH).

Det er gjennom PUSH blitt satt ut noe under 40.000 merka torskeyngel i Vikna og Nærøy, og for 1993/94 ble 40.000 nye torsk satt ut. Det er også gjort forsøk med et mindre utsett av merka piggvar som er produsert i anlegget.

Det landsomfattende havbeiteprosjektet - PUSH - program for utvikling og stimulering av havbeite - sin målsetting er:

- * undersøke muligheten for kulturbetinget fiske i Ytre-Namdal.
- * undersøke vekst, vandring, overlevingsprosent av oppdrettet yngel i Vikna og Nærøy.

5.3 Miljøstatus i oppdrettsnæringen.

Oppdrettsnæringen i distriktet fortsatte den positive utvikling fra 1994 til 1995. Produksjonskostnadene var fortsatt synkende og de fleste anleggene anskaffet seg moderne produksjonsutstyr med fôringsanlegg og større/kraftigere merder.

Alle anleggene utarbeidet driftsplaner der generasjonsadskillelse og nye strømrike lokaliteter var viktige faktorer for forbedret drift. Det er et stort behov for aktiv planlegging og tilrettelegging for oppdrettsnæringa gjennom revisjon av kystsonoplanene i distriktet. En høyere prioritering av planarbeidet kan avhjelpe mangelen på gode og strømrike lokaliteter i kommunene Vikna, Nærøy og Leka.

All utsatt smolt hadde god vaksinasjonsstatus. Lakselusa ble holdt effektivt i sjakk v.h.a. hydrogenperoksyd, salomsan og lepppefisk.

Et annet svært positivt resultat er den store reduksjonen i bruken av antibiotika i sykdomsbehandlingen av laks. Fra -91 til -92 ble antibiotikabruken redusert med 25% og fra -92 til -93 med hele 98%. I 1994 og 1995 ble det ikke brukt antibiotika i lakseoppdrett i Ytre-Namdalen.

Det ble i -92 startet prøvefiske etter lepppefisk. Lepppefisk er en gruppe fisk som har vist seg effektive til å beite lakselus av oppdrettslaksen. Resultatene etter prøvefisket viste brukbare forekomster i alle 3 kommunene. I 1994 ble lepppefisken et viktig supplement til andre stoffer i kampen mot lakselus også i Ytre Namdalen. I 1995 ble det fisket over 40.000 stk lepppefisk til bruk for avlusing av smolten. Dette reduserte sterkt behovet for kjemiske avlusningsstoffer. Næringa i distriktet tar lakselusproblemet svært alvorlig og høsten 1995 ble det meste av laksen avluset før vinteren. Dette vil ha en gunstig effekt på lusmengden våren og sommeren 1996. Fortsatt er lakselusa det største produksjons- og miljøproblemet for norsk oppdrettsnæring og behovet for nye metoder og forskning vil bli stort i åra framover.

Den omstruktureringen og nysatsningen som har skjedd i oppdrettsnæringen i Ytre-Namdalen de siste åra, har gitt en solid basis for gode og lønnsomme bedrifter og sikre arbeidsplasser i åra framover.

6. LÅNE - OG FINANSIERINGSKILDER.

6.1 Statens Fiskarbank - tilsagn om lån til fiskeflåten i 1995.

Beløp i kroner.

Kommune	Type lån	Innvilget lån brukt båt
Vikna	1. pr. lån, 2. pr. lån	451.100
Nærøy	1. pr. lån	1.205.000
Leka	0	0
Sum		1.651.100

Kilde: Statens Fiskarbank.

Det var ikke stilt midler til rådighet for arbeidsmiljøtilskudd og følgelig heller ingen søknader.

Det var heller ikke innvilget lån til nybygging av fiskebåter i 1995.

6.2 Lån til fiskefartøy fra SND Nord-Trøndelag i 1995.

Beløp i kroner.

Kommune	Antall lån	Totalt beløp
Vikna	6	266.000
Nærøy	2	55.000
Leka	0	0
Sum	8	321.000

Kilde: SND Nord-Trøndelag.

Det har vært mindre søknadsmasse og dermed mindre innvilgede beløp fra fylkeskommunen i 1995 en året før. Nedgangen har vært på vel kr. 140.000.

7 HAVNEUTBYGGING.

7.1 Havneutbygging.

Høsten 1995 ble det foretatt prioritering av fiskeri-havneutbygging i fylket.

Slik prioritering ble foretatt:

1. Ramstadlandet i Vikna kommune.
2. Skei i Leka kommune.

Fiskeristyret har videre påpekt nødvendigheten av at mudring/utbygging blir foretatt i eksisterende fiskeri-havner:

- * Levanger, Levanger kommune.
- * Utvorda, Flatanger kommune.
- * Kolvereidvågen, Nærøy kommune.

I Vikna kommune ble det bygget pirer langs den vestre moloen i fiskerihavna slik at det ble ei sammenhengende kai med ganske kraftig økning i kapasiteten.

I tillegg har kommunen lagt til rette for bygging av fiskerikaier med bakenforliggende sjøhus på den vestre delen av fiskerihavna.

I Nærøy kommune ble havneanlegget i Abelvær ferdig og tatt i bruk. Det ble et meget fint og funksjonelt anlegg som vil gi stedet nye meligheter.

Det er bare å håpe på at utbyggingen på Ramstadlandet i Vikna og på Skei i Leka kommune kommer igang snarest mulig. For det har vist seg at de stedene i regionen hvor det er bygget nye havneanlegg, har det også blitt en ny giv.

8. SAMMENDRAG.

Også i 1995 var det ganske stor tilbakegang i antall manntallsførte fiskere på blad B i Vikna kommune. Nedgangen har vært på hele 36 personer, alle på blad B. For å finne årsaken til at så mange synes å forlate fiskeryrket, har jeg gått nærmere inn i tallmaterialet. Det viser seg da at 23 personer i Vikna har gått over i annet yrke. Jeg mener at årsaken til dette er at arbeidsmarkedet på landbasert virksomhet har bedret seg betraktelig. Fiskerieringen har fått større konkurranse om arbeidskraften. Mens det var vansker på arbeidsmarkedet i land, var det fortsatt relativt gode forhold innen fiskerieringen.

I Nærøy kommune har det også vært tilbakegang, men bare med 5 personer på blad A og 5 personer på blad B.

I Leka kommune har det vært reduksjon på en person på blad B og 3 personer på blad A.

Gjennomsnittsalderen for fiskere på blad B i Vikna har økt med 2 år og i Nærøy har den økt med 1 år. I Leka har gjennomsnittsalderen holdt seg uforandret.

Sysselsettingen i foredlingsleddet har vært meget bra i 1995. Totalt for regionen har det vært en økning på hele 47 heltidsansatte og vel 34 årsverk for deltidsansatte. En del av denne økningen kommer nok av den utbyggingen som har skjedd i Abelvær.

Verkstedindustrien har også hatt en sysselsettingsmessig økning i 1995. Antall heltidsansatte har økt med 17 årsverk.

I redskapsindustrien har det vært en nedgang på 3 årsverk blant de heltidsansatte.

Fiskeflåten fornyes for hvert år. Selv om det ikke er så mange båter hvert år, er det tydelig at det har skjedd en standardheving av fiskeflåten. Nedgangen har skjedd i fartøygruppen under 10 meter.

Mottaksstasjonene i Gutvik og Måneset har hatt fin økning av ilandbrakt kvantum fisk i 1995. I Gutvik har kvantumet økt fra 87,2 tonn i 1994 til 142 tonn i 1995. På Måneset har kvantumet økt fra 158,2 tonn i 1994 til 204 tonn i 1995.

Ilandbrakt kvantum bunnfisk har gått tilbake 224 tonn i 1995, mens førstehandsverdien har økt fra 42,9 mill. kroner til vel 68 mill kroner.

Pigghåkvantumet er mer enn halvert i året som har gått. Gruppen andre fiskeslag har hatt forholdsvis stor økning.

Pelagisk fisk har økt både i kvantum og verdi.

Det er interessant å se hvor mye fiskeflåten som er hjemmehørende i regionen har bidratt med gjennom leveranser andre steder på kysten.

Det har vært mindre interesse for anskaffelse av fiskebåter i 1995. Fra Statens Fiskarbank ble det innvilget lån på til sammen kr. 1,6 mill. kroner til kjøp av fiskebåt, mot 5 mill.kroner året før. Imidlertid er det stadig flere som finansierer sine båtkjøp i private banker. Hvor stor denne gruppen er, kommer ikke fram i denne årsmeldingen.

Oppdrettsnæringen hadde et brukbart år i 1995, selv om lønnsomheten gikk noe ned. Driftskostnadene fortsatte å synke og oppdretterne hadde en større utnyttelse av konsesjonsvolumet enn landsgjennomsnittet.

Antibiotikabruken er totalt borte pga. vaksinert fisk og bedre lokaliteter. Lakselusa er fortsatt næringens største miljøproblem og behovet for nye avlusningsmetoder og forskning på lakselus er formidabelt.

Interessen for videreforedling av laks er økende og ble seksdoblet i løpet av året. Sysselsettingen økte stort pga. mer videreforedling og større produksjon og slakting av laks. Det at næringen sysselsetter mange kvinner er en styrke for distriktene.

Fiskeristyret som fylkets havnenemnd prioriterte fiskerihavneutbygging på Ramstadlandet som nummer en og utbygging av havna på Skei som nummer to.

Selv om det har vært en del reduksjoner i antall fiskere på blad B og at fartøyantallet har gått tilbake, har næringen totalt sett vært solid også i 1995. Foredlingsleddet har styrket sin stilling, regionen sett under ett, og antall heltidsarbeidsplasser har økt.

Rørvik, den 22. oktober 1996

Knut Føre